

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

48. An Monachi peccent mortaliter, extra casum necessitatis aliquem
baptizando? Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. res. 58.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

2. Sed hanc sententiam refellit Coninch. de *Sacrament. q. 67. art. 5. dub. 3. num. 27. ex cap. Diaconus*, ubi clarè innuitur sine commissione Sacerdotis Diaconum non aliter posse baptizare, quam laicos baptizare posse; nec glossa contrarium docet; sed tantum ait hoc casu posse eum suo jure baptizare, imò docet potius in Ecclesia, sive solemniter sine commissione non posse baptizare. Et ratio videtur esse, quam insinuat Caietanus, quia nimirum Diacono propriè convenit inservire Sacerdoti, atque ita quacumque facit ut Diaconus, debet ea facere ut inserviens Sacerdoti; quòd si autem aliquando sine commissione posset solemniter baptizare, non faceret hoc ut inserviens Sacerdoti, sed quasi suo jure. Nam ea in re non posset dici inservire Sacerdoti, fecus est, quando id facit ex commissione Sacerdotis quia tunc quodammodo ei inservit, dum ejus mandato obsequitur. Nec refert, quòd in extrema necessitate possit baptizare sine commissione non solemniter, quia hoc non facit propriè ut Diaconus, cum eo casu etiam laici possint baptizare, si ipse abesset: quòd autem ceteris omnibus referatur, hoc non facit ut ille actus sit Ordinis. Quare Diaconus sine commissione solemniter baptizans esset irregularis, quia usurparet actionem Ordinis, quem non habet, neque necessitas excusat, quia nulla est necessitas baptizandi solemniter. Et hæc omnia docet Coninch. loco citato, & post illum nominatim contra Suarez tenet etiam hanc sententiam Gaspar Hurtadus de *Sacrament. Baptismi, disput. 2. diff. cult. 4.* Nota tamen quòd Coninch. ubi supra num. 26. suam opinionem vocat tantum probabiliorè; ergo videtur sententiam Suarez tanquam probabilem admittere.

Sup. hoc in tom. 5. tr. 5. si legis doctrina Ref. 24. & 25. facile hanc quest. dissolues.

RESOL. XLVIII.

An monachi peccent mortaliter extra casum necessitatis aliquem baptizando? Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 58.

Alibi infra in tr. 5. Ref. 62. cutim in §. Tertio Religiosus.

§. 1. DE hoc casu alibi dictum est. Non reticeam tamen hic apponere sententiam Jacobi Granado de *Sacram. in 3. part. controvers. 4. tract. 2. disp. 1. num. 3.* ubi sic ait. Notandum est in can. placuit 2. 16. quest. 1. Monacho præcipi ne baptizet, & ideo videri id prohibitum Religiosis, Emanuel verò Rodriguez tom. 1. *questionum Regularium. q. 31. art. 1.* ait, in hoc canone solum prohiberi Monachis ne baptizent sine licentia Ordinarij; & glossa in can. pervenit. 18. quest. 2. etiam existimat id licere. Et crediderim id non præcipi sub mortali in jure, & fieri posse saltem aliquando sine veniali. Ita Jacobus Granado.

RESOL. XLIX.

An in aliquo casu cum vita periculo teneatur quis baptizare puerum moribundum?
Et quid, si tantum esset dubium probabile de morte pueri sine Baptismo decessuri è vita?
Et quid est dicendum, si puer habet usum rationis, sed nondum est structus in Fide?
Et quid, si supra dictus structus sit in Fide?
Et quid est agendum in casu, quo pactum intercessisset de non omittenda cura anima proximi, etiam cum periculo vite?
Et cur suo inferatur, an mater gravida teneatur per-

mittere se fecari, ut factus baptizetur, aliàs sine Baptismo moriturus? Ex p. 5. tr. 3. Ref. 16.

§. 1. AD hanc questionem ita respondet Ochagavia de *Sacram. tract. un. de Baptismo. q. 7. n. 3.* Sic casus, quem adducit Sylvester in *summa ver. Bellum 2.* Sacerdos vult baptizare puerum animam efflantem in eo casu, quo nullus alius adit, & tunc invaditur ab hostibus, qui injuste volunt eum occidere, si se defendat fugiendo, vel alia via puer moritur sine Baptismo, quòd si baptizet puerum, non potest se defendere, sed sine dubio occiditur ab hostibus. Ad hunc casum respondetur primò tunc non esse necessè Baptismum cum solemnitate ministrare, sed sine illa posse licitè ministrari, quia Ecclesia non obligat ad cæremônias illas accidentales, quæ in Baptismo solemniter reperuntur cum tanto periculo observandas, cum Ecclesia in suis præceptis mitissima sit. Secundo respondetur si mors Sacerdotis imminet, etiam ministrando Sacramentum sine solemnitate, tunc potius Sacerdotem debere eligere mortem propriam corporalem pati, quam alienam spiritualem pueri prætermittere, eum non baptizando; quia vita spiritualis pueri in tanto periculo constituti pluris faciendâ est, quam vita corporalis propria. Ad quod Parochus ex justitia obligabitur ratione officij, alius verò quilibet ex charitate. Imò addit Sylvester ubi supra, si tantum esset dubium probabile de morte pueri sine Baptismo decessuri è vita, in eo casu, quo Sacerdos defenderet se, & aliàs si non se defenderet, sed baptizaret puerum, certo sequeretur mors Sacerdotis; adhuc Sacerdos potius tenetur subire mortem, quam puerum sine remedio Baptismi relinquere, propter rationem proximè assignatam. Quam resolutionem ita ego intelligendam puto, scilicet dummodo puer ille non habeat usum rationis, si enim talem usum haberet, & instructus esset in fide, posset sine Baptismo relinqui, ut Sacerdotis vita consuleretur, tunc enim puer sine Baptismo, & per contritionem justificari posset apud Deum, aliàs si non esset puer instructus in fide, & animam ageret, deberet eum Sacerdos instruere in rebus fidei cum periculo propria vite in prædicto casu, præcipiendo ei ut haberet actum contritionis, si eum propter periculum mortis non posset baptizare. Et hæc omnia docet Ochagavia ubi supra, cui adde Jacobum Granado de *Sacram. in 3. part. contr. 4. tract. 4. disput. 4. mem. 5.*

2. Non desinam tamen hic adnotare verba Emanuelis Sa ver. *Charitas*, ubi sic asserit. Infantem alioqui moriturum sine Baptismo, teneris cum tuæ vitæ periculo baptizare; secundum quosdam, quod alij probabiliter negant, nec enim cum tanto detrimento debetur ei tale officium, alioqui & mater gravida teneretur permittere se fecari ut factus baptizaretur, aliàs sine Baptismo moriturus, quod nemo dicit. Ita ille, cui adde Sotum de *secret. memb. 2. quest. 2. post 6. conclusionem.* Arevalum de *correctione fraterna*, & Sancium in *selectis disput. 10. num. 9.* docentem non adversari D. Thom. 2. *quest. 26. art. 5.* asserentem obstrictos esse nos plus proximi animam amovere prosequi, quam proprium corpus, id est, vitam. Nam intelligi debet, quòd quis amore suæ conservandæ vitæ proximo non præstet consilium patrandi scelus, sive quod positive ad necem spiritualem ipsius non concurret, quia tunc amans vitam corporalem, æternam perdit peccato depravati consilij intercedente: at quòd non omittat provi-

Sup. hoc supra lege doctrinam Ref. 8. §. 1. & 2. & §. ejus not. & in tom. 7. tr. 4. Ref. 19. & in tom. 4. tr. 6. ex Ref. 42. in fine, & signatè pro prima diff. hujus R. in to. 8. tr. 10. Ref. 3. 5. Notandum.

Sup. hoc in Ref. 2. not. præteritæ §. ult.

Sup. hoc lege infra doctrinam §. 1. Ref. 73. & §. ejus auct. & ex Ref. 74. §. ult. & cum eodem Sup. hic infra citato in tom. 7. tr. 4. Ref. 19. in fine, §. 1. mo.